

Annotatie PO 5.1.2e 20201211

1. Opening en vaststelling agenda

Agenda is tot stand gekomen iom 5.1.2e en 5.1.2e
Afgesproken dat we 5.1.2e en 5.1.2e om de beurt agenda versturen en verslag maken, 5.1.2e
deze keer. Ik heb aan 5.1.2e het voorstel overgebracht dat 5.1.2e altijd voorzitter is.

2. Verslag vorig overleg

Acties voor RIVM uit verslag vorige keer:

- In beeld brengen vertragingen door Corona. > op opdrachtniveau wordt goed contact onderhouden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. in de periodieke najaarsoverleggen van de directeuren is gesproken over vertraging op programmaniveau. Vertragingen die uitgestelde oplevering van producten tot gevolg hebben zijn opgenomen in de opgave van de vertraagde productie.
5.1.2e Check of 5.1.2e signalen krijgt hierover.

3. Offertes 2021 en vertraagde productie

Reactie 5.1.2e op ingezonden offertes – goedkeuringsbrief en vertraagde productie

Mogelijke aandachts/knelpunten (mede n.a.v. signalen uit voorbespreking met accounthouder):

- Programma 5 RBB (VGP)

Al eerder besproken in PO DGV. P5 heeft een structureel knelpunt (veel meer vragen dan budget, knelpunt meer dan 5.1.2e M€). VGP heeft na ontvangst offerte prioriteiten gesteld en dat is in goed overleg gebeurd. Gevolgen zijn:

- De 'vergelijkingsstudie' ihkv van de ontwikkelingen van de app voor de voedselconsumptiepeiling wordt niet uitgevoerd. Dit is jammer maar er lijkt mee te leven. Aandacht nodig voor communicatie hierover.
- Voor opzetten surveillance voedselveiligheid microbiologie (n.a.v. advies OVV) is voorlopig maar 100K beschikbaar (zie boven).
- Kortingen en temporiseren allerlei andere opdrachten (van kleinere omvang, maar wel problematisch omdat in eerdere jaren ook al is gekort).
- RIVM zal offerte aanpassen, dit vraagt om significante wijzigingen.

- Afgelopen jaren nam het probleem jaarlijks toe, maar hopelijk is er volgend jaar iets meer lucht vanwege minder budget nodig voor de VCP. Daarnaast overleg over meer aan de voorkant sturen.

- Programma 6 VEZ (PG)

Opdrachten MEVA worden nog niet goedgekeurd omdat MEVA geen gelegenheid heeft gehad om bijtijds hierover te vergaderen (geen signalen dat er belemmeringen zijn voor goedkeuring).

- Programma 4 en 8 (GMT en IGJ)

Achtergrondinfo: In de voorbereiding van de goedkeuringsbrief was er eerst sprake van dat deze programma's niet goed gekeurd zouden worden, omdat er vanuit de zijde van de opdrachtgevers nog veel vragen waren over lopende programma 2020 (besteding budget). Inmiddels is na overleg deze kou uit de lucht en worden de programma's (met nog wel een wijziging vanwege te hoog budget bij P4) naar verluid wel goedgekeurd. Niet om nu met de DGV te bespreken maar goed om te weten (wellicht heeft 5.1.2e wel signalen opgevangen) dat de samenwerking met vooral GMT al een tijd moeizaam verloopt. En dat wij er van onze kant alles aan doen om dit te verbeteren. Er is nu afgesproken dat er maandelijks overleg zal zijn met MT leden van IGJ en GMT.

- Programma 19 COVID (PG) Laatste stavaza ter achtergrond, geen bespreekpunten

De inhoudelijke offerte op hoofdlijnen, met budget (M 5.1.2b inputgestuurd) is ingediend. Er is overleg met MT PDC19 geweest over o.a offerte en overlegstructuur. De offerte is in orde bevonden, prettig dat er door het breed opzetten ruimte is voor verdere invulling, al naar gelang de epidemie zich ontwikkeld. Financiële uitputtingsoverzichten worden gedeeld conform P&C-cyclus (het RIVM verstuurt overzichten t/m maart, t/m mei, t/m augustus, t/m oktober en t/m december).

Overleg PDC19 sluit aan op directeurenoverleg 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e met PG, veel dezelfde mensen betrokken (programmahouder VWS P15 is ook programmahouder VWS P19) en daarom efficiënte indeling.

Achtergrondinformatie COVID en luchtverontreiniging, niet specifiek om te melden (valt onder

5.1.2e) maar voor het geval het ter sprake komt en wel een mooi voorbeeld van interdepartementale samenwerking (zoals er op dit moment meer zijn: klimaat en gezondheid, leefomgeving en gezondheid). Wordt onderdeel van het COVID-programma.

- Het RIVM heeft op verzoek LNV, IenW en VWS een voorstel gemaakt om samen met IRAS, Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) en GGD'en nader onderzoek te doen naar de relatie tussen luchtkwaliteit en het voorkomen en de ernst van COVID-19 in Nederland en in het bijzonder de rol van de veehouderij daarbij. De contactpersonen leggen het voorstel in de week van 3 december voor aan de betrokken bewindspersonen. Met de betrokkenheid van drie ministeries is dit project een mooi voorbeeld van interdepartementale samenwerking.
- Na goedkeuring van het voorstel, zal de opdracht (a 5.1.2b miljoen) worden uitgevoerd binnen programma 19. NB: per abuis was het plan van aanpak voor dit onderdeel uit de ingediende offerte gevallen (het bedrag was al wel meegenomen); de aangepaste offerte is daarom namens jou nagezonden.
- Het complexe onderzoeksprogramma vraagt de nodige doorlooptijd. Een definitieve rapportage wordt halvenwege 2023 verwacht. Er is ruimte om gedurende de gehele looptijd van het onderzoeksprogramma lokale en regionale partners, die gevraagd worden om de zorgen en vragen uit de samenleving te duiden, te kunnen bedienen.
- Intern zijn er vier RIVM-centra betrokken, trekker M&V.
- Zie ook <https://www.volkskrant.nl/wetenschap/maakt-vuile-lucht-het-virus-sterker-een-waarschijnlijk-maar-moeilijk-te-bewijzen-verband~bd4739ce/>

De ingediende **Vertraagde productie** is hoger dan voorgaand jaar (voor coördinerend OG VWS M € 5.1.2b tegenover MC 5.1.2b vorig jaar), vrijwel geheel COVID-19 gerelateerd (de dalende trend in VP is

daarmee doorbroken, maar gegeven de situatie valt het nog mee). Hierover is goed met de opdrachtgevers afgestemd. Besproken in de periodieke directeurenoverleggen.

5.1.2e kan 5.1.2e bevestigen dat er voor VWS idd geen verrassingen zijn?

4. Actuele ontwikkelingen

- o Stand van zaken BEI en kennisbasis,

Bespreken stand van zaken

Terugmelding gesprek met minister

BEI

Afgesproken is dat de OG's gezamenlijk een claim gaan doen in de voorjaarsnota. We hebben coördinerend opdrachtgever VWS gevraagd hier het voortouw in te nemen, RIVM ondersteunt. Rianne heeft aan gegeven dat dit bij VWS wordt besproken.

5.1.2e vraag aan 5.1.2e is hierover al meer te melden? Wat kan RIVM doen om te helpen?

Kennisbasis

Afgesproken is dat de 5.1.2e Eigenaar het voortouw gaat nemen. Inmiddels zijn er afspraken met minister-president en minister voor medische zorg en sport voor agendering.

Terugblik op gesprek met minister en minister-president (hebben op 11 dec inmiddels plaatsgevonden).

Info van 5.1.2e:

- MEVA stelt alleen fiches op als er vragen opkomen tijdens de kabinetsformatie (i.t.t. andere ministeries zoals bijvoorbeeld IenW).
- Voor het opstellen van dergelijke fiches zal MEVA o.a. putten uit de Zorgkeuze in Kaart van het CPB, de interdepartementale Brede maatschappelijke heroverweging.
- Het gaat om de kosten baten analyse van de (mogelijke) beleidsmaatregelen (hier sluit de ZIK het meeste op aan qua exercitie).
- Kans is klein dat er ten tijden van de kabinetsformatie een vraag komt over de kennisversterking van het RIVM (of slechts op een beperkt onderdeel namelijk mbt Corona) noch de ZIK als het BMH bieden aanknopingspunten voor het versterken van de kennisbasis van het RIVM.

5.1.2e Vraag om te stellen tijdens het PO:

- Zijn er mogelijkheden om het versterken van de kennisbasis van het RIVM (en evt. de Rijkskennisinstellingen om het breder te trekken) op te nemen in een fiche?
- Of wat zou een concrete aanleiding zijn om de kennisbasis onder de aandacht te brengen van de Tweede Kamer (zodat het in de kabinetsformatie terugkomt als vraag).

Info 5.1.2e Bij DGMI worden ook fiches gemaakt bij de beleidsdirectie DLCE, coördinatie ligt bij KIS. En volgens 5.1.2e 5.1.2e zal VWS hier ook actief in opereren. 5.1.2e kan dit toelichten.

(pm opmerking van 5.1.2e ook relevant irt bestuurlijk overleg Gezonde School).

Pm Achtergrondinformatie voor het geval wordt gevraagd welke acties bij RIVM lopen i.h.k.v. onafhankelijkheid.

Welke acties lopen:

- Centraal: in het concept-RIVM jaarplan 2021 is een passage (onder de kop Risicoanalyse) opgenomen, beheersmaatregelen i.h.k.v. transparantie, tijdige inbreng kennis in beleidsproces en waakzaamheid m.b.t. rolvastheid.
- Centraal: het RIVM heeft advies gevraagd aan PWC of positionering als ZBO de onafhankelijkheid zou versterken. Conclusie is dat het zijn van ZBO in dit verband niets of maar minimaal iets uitmaakt (geldt ook voor versterking kennisfunctie).
- Domein V&Z:

- o Melden digitaal interview 5.1.2e over rollen en onafhankelijkheid + workshop LNV in voorjaar (ook digitale alternatieven ontwikkelen).
 - o Op maat gaan we vergelijkbare acties organiseren voor directies bij VWS, er zijn nu afspraken met IGJ en VGP (afgesproken in kennismakingsgesprekken 5.1.2e)
 - o Bijdrage aan VWS cursus: enkele RIVMers hebben onlangs bijgedragen aan de cursus die VWS organiseert voor VWSers ihkv de versterking van het opdrachtgeverschap (organisatie oa 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e vanuit zijn positie van detachering bij VWS)
- Bij CIB is hierover geen specifiek gesprek met VWS. M&V heeft maar 1 kleiner programma voor VWS, maar daar lopen zeker ook acties (bijv. de gez. actie voor LNV en de onlangs gemaakte handreiking).

- o Corona-inclusieve VTV en rapport indirecte effecten gevolgen Covid-19

5.1.2e **toelichten stavaza VTV en vooruitblik 15 december.**

5. Langere termijn ontwikkelingen

Doel bespreking: zaadje leggen voor lange termijnontwikkelingen!

- o Bredere benutting gedragsunit

Toelichting RIVM

5.1.2e **licht toe. Vraag: hoe kijkt 5.1.2e aan tegen deze ontwikkeling? Er wordt nu een groot beroep gedaan op de unit. Past dit in de ontwikkeling?**

De COVID gedragsunit krijgt steeds meer vragen buiten COVID, er is een kennelijke behoefte aan deze expertise. In strategisch overleg met 5.1.2e en 5.1.2e is verkend hoe men aankijkt tegen het structureel inrichten van een gedragsunit bij RIVM voor brede toepassingen. Reacties uit dit overleg:

- Belang kennis over gedrag wordt onderschreven, er worden zeker toepassingen gezien bij preventie, leefstijl tabak etc.
- Integraal meenemen bij andere opdrachten, waar dit zinvol is.
- Goed om te verkennen maar er is ook enige terughoudendheid t.a.v. grote rol RIVM in het algemeen, m.n. bij 5.1.2e (5.1.2e 5.1.2e) ('er zijn meer spelers in het veld die dit kunnen').

Stavza: We hebben een eerste rapportage gekregen van VWS interim over draagvlak en positionering, hoofdlijnen. RIVM lange termijn ambitie = Tweetrapsraket: 1. Coronagedragsunit die breder wordt ingezet 2. Uiteindelijke ambitie is Volksgezondheid en milieugedragsunit.

- o Ontwikkelingen rioolwater surveillance,

toelichting RIVM

5.1.2e **: toelichten, hoe staat 5.1.2e hier tegenover?**

- Ten behoeve van de COVID-19 bestrijding is dit jaar stapsgewijs gewerkt aan de opschaling naar wekelijkse monsternames op alle 316 rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) in Nederland. Deze monsters worden door het RIVM getest op SARS-CoV-2 ten behoeve van data-analyse, interpretatie en duiding. De data worden op het Corona dashboard gerapporteerd. Na deze opschaling vindt in 2021 verdere intensivering plaats van wekelijkse naar dagelijkse bemonstering.
- Het programma wordt o.a. als informatief gezien als vroege indicator en is een van de drie indicatoren op lokaal (gemeente) niveau. Op dit moment lopen er gesprekken in de driehoek Unie van Waterschappen (UvW) -VWS - RIVM om, voor het einde van 2020, te komen tot een meerjaren samenwerkingsovereenkomst in het kader van deze afvalwatersurveillance. Naast bemonstering van alle RWZI's wordt t.b.v. het programma nader onderzoek naar risicovolle locaties en validaties uitgevoerd.
- De investering die nu wordt gedaan in de rioolwatersurveillance kan ook na corona goed gebruikt worden voor vele andere surveillanceprogramma's en onderzoeken. Denk hierbij bijv. aan onderzoek naar drugssporen door de Rijksrecherche, onderzoek naar

medicijnresten, antibioticaresistentie etc. VWS-PG heeft reeds verzocht om te adviseren over een verbreding naar andere parameters en hiervoor is een notitie in voorbereiding.

- De aansturing vanuit dit programma vanuit VWS is deze zomer verschoven van PG naar PDC-19. In de toekomst kan deze opdracht mogelijk een plek krijgen in het programma Gezonde Leefomgeving onder aansturing vanuit PG.
- Recent heeft de UvW VWS gevraagd om zo'n 5.1.2b voor het inrichten van de benodigde infrastructuur bij de waterschappen. I.o.m. VWS is besloten dat deze financiering via het RIVM plaats zal vinden.

6. WVTK

Achtergrondinfo, 5.1.2e kan desgewenst inbrengen (ter info) en toelichten:

- In PO tussen 5.1.2a, 5.1.2a, 5.1.2e en 5.1.2e, 5.1.2e besproken: de coronacrisis heeft knelpunten blootgelegd in de governance van de publieke gezondheidszorg (verhouding Rijk-RIVM-GGD'en), waaronder de (on)mogelijkheid om de GGD'en aan te sturen. En naar verwachting speelt dit ook breder. Veel politieke partijen roepen nu dat er meer regie vanuit de Rijksoverheid nodig is. Veranderingen in governance zullen waarschijnlijk een gespreksonderwerp aan de formatietafel worden. VWS heeft daarom een projectteam ingericht dat een knelpuntenanalyse moet uitvoeren en verschillende oplossingsrichtingen moet schetsen (de verwachting is niet dat er onder dit kabinet nog beslissingen worden genomen). Op donderdag 10 december wordt een voorstel voor aanpak voor de knelpuntenanalyse besproken in het BO Governance Publieke Gezondheid (iav de Jonge en Blokhuis). 5.1.2e is hierbij aanwezig.
- Achtergrondinfo voor het geval een vraag wordt gesteld over de rapportenkalender. In een recente versie (begin december) van de rapportenkalender die naar VWS is gestuurd bleek een groot aantal rapporten in het reces te zijn gepland. Hierover is door VWS een vraag gesteld die via de AAMs binnen kwam. Via 5.1.2e is een antwoord gegeven: rapporten zullen opnieuw worden gepland, in principe niet in reces (en wij hebben ook iets te doen in het interne proces, betere check van de kalender).